

Ympäristötoimiala
Ympäristönsuojelu
Puolalankatu 5
20100 Turku

Asia: Vastine Kaksikerta-Satavan vesiosuuskunnan selvitykseen

Turun kaupungin ympäristönsuojelu on varannut tutkintapyynnön tehneelle Kaksikertaseuralle mahdollisuuden antaa vastine Kaksikerta-Satavan vesiosuuskunnan selvitykseen koskien Brinkhallin linjapumppaamon ylivuotoa ja poikkeustilanteisiin varautumista.

Vastineenaan vesiosuuskunnan selvitykseen Kaksikertaseura ry lausuu seuraavaa:

Selvityksessä kerrotaan laajasti Brinkhallin uuden saunan viemäriiitoksesta vesiosuuskunnan johtoon, ikään kuin se olisi ollut vuodon syy. Kaksikertaseura ei ota kantaa tähän osaan selvitystä, koska katsoo sen olevan Suomen kulttuuriperinnesäätiön tehtävä. Kuitenkin Kaksikertaseura pitää selvänä, että kun Kaksikerta-Satavan vesiosuuskunta on mitä ilmeisimmin ollut tietoinen säätiön aikomuksesta liittää uusi saunarakennus vesiosuuskunnan verkkoon, olisi osuuskunnan tehtävänä ollut aktiivisesti ilman eri pyyntöä antaa toimintaohjeet ja valvoa työn suorittamista osuuskunnan vaatimukset täyttävällä tavalla.

Selvitettynä voitaneen pitää, että linjapumppaamon sähkölaitteistoon on rajuilman seurauksena tullut vaurio, joka on estänyt pumppaamon ja sen hälytyslaitteen toiminnan. Noin puoli vuorokautta vaurion syntymisen jälkeen sattumanvaraisesti paikalle tullut vesiosuuskunnan ulkopuolinen henkilö havaitsi ylivuodon ja ilmoitti asian vesiosuuskunnalle, joka sai pumpun uudelleen käyntiin noin 8 tunnin kuluttua ilmoituksesta. Pysähtyneeseen pumppaamoon jäteveden syöttö on jatkunut normaalina koko toimintahäiriön ajan.

Vesiosuuskunta väittää selvityksessään, että Brinkhallin linjapumppaamon vuodosta ei päässyt valumia lainkaan mereen. Väite tuntuu epäuskottavalta, koska Kaksikertaseura tuli tietoiseksi vuodosta nimenomaan meriveden hajuhaittojen kautta jopa n. 1 kilometrin etäisyydellä vuotopaikasta, pumppaamosta. Nämä hajuhaitat olivat voimakkaita ja jatkuivat useita päiviä vuodon jälkeen. Kaksikertaseuran Kulttuuri- ja toimintatyöryhmän puheenjohtaja Piia Kramsu voi kertoa tarvittaessa omakohtaisista kokemuksistaan (p. 040 779 1069).

Selvitys antaa lohduttoman kuvan vesiosuuskunnan valmiudesta ottaa virheistä opiksi ja kantaa vastuuta ympäristöstä, koska vesiosuuskunta ei löytänyt tästäkään tapauksesta teknistä taikka toiminnallista korjaamisen aihetta itselleen.

Vesiosuuskunnan viemäriverkoston ja pumppaamoiden alueella sähkökatkokset ja salamaniskut laitteisiin ovat arkipäiväisiä odotettavissa olevia normaaleja tapahtumia – ei sellaisia yllätyksellisiä seikkoja, joihin ei voi ennalta varautua. Viemäriverkon olemassaolon tarkoitus tulee olla ympäristön suojeleminen – eikä sen uhkana oleminen. Paineviemäriverkon keskeiset uhat liittyvät pumppujen toimimattomuuteen ja putkiliitosten paineenkestävyyteen sekä henkilöstön kykyyn reagoida uhkatilanteisiin. Sen varalle, että esimerkiksi salamanisku

pysäyttää linjapumppaamon eikä viesti tapahtumasta kulje akkuvarmistettujen hälytyslaitteiden kautta valvomoon, taikka valvomossa ei ole ympärivuorokautista päivystystä, tulee myös olla varojärjestelmä. Talonpoikaisjärjellä ajatellen tuntuisi yksinkertaisimmalta, että vikaantuneeseen linjapumppaamoon tuleva jäteveden syöttöketju pysähtyy, kunnes vika on korjattu. Tällöin kiinteistöistä tuleva jätevesi kertyisi vain syntypaikalleen, kiinteistökohtaisten pumppaamoiden säiliöihin siihen asti kunnes linjapumppaamon vika on korjattu. Tietävästi Kakskerta-Satavan vesiosuuskunnan alueella kiinteistökohtaiset säiliöt ovat tilavuudeltaan riittäviä turvaamaan kiinteistön normaalin käytön kohtuullisen pitkänkin korjauksen kestoajan.

Kakskertaseuran tutkintapyyntöissä mainitusta Kulhon linjapumppaamon riskeistä ja ongelmista Vesiosuuskunta kertoo selvityksessään olevansa tietoinen ja keskustelleensa asiasta eri tahojen kanssa. Tätä tietoisuutta ja keskustelua on ilman konkreettisia toimenpiteitä jatkunut jo useita vuosia. Vesiosuuskunta tuli tietoiseksi riskistä kantapään kautta, kun Kulhon pumppaamo pysähtyi oikosulun takia keväällä 2013 kelirikkoajaan. Tilanteen pelasti Kulhossa myös talvet asuvat Kakskertaseuran sihteeri Jarkko Koskinen ja hänen veljensä Kalervo Koskinen neuvokkuudellaan. He havaitsivat vuodon sattumalta ja ottivat yhteyden vesiosuuskunnan huoltoliikkeeseen. Sähköjärjestelmästä ottamiensa valokuvien, nettiyhteyden ja puhelimitse saatujen ohjeiden perusteella he saivat pumppaamon toisen pumpun käyntiin. Ilman Koskisten läsnäoloa ja toimia ylivuoto Kulhon pumppaamosta maastoon ja edelleen alas mereen olisi jatkunut kelirikkoajan loppuun useiden viikkojen ajan. Jarkko Koskiselta saa tapauksesta tarvittaessa lisätietoa (p. 0400 822 855).

Kakskertaseuran mielestä vesiosuuskunnan verkoston pääpumppaamon tulisi sijaita autotieyhteyden päässä, jotta kelirikkoajanakin riskit olisivat hallinnassa. Käytännössä tämä olisi toteutettavissa Harjattulaan sijoitettavalla pääpumppaamolla, josta jätevedet pumpattaisiin suoraan Rauvolaan. Kulhon pumppaamo toimisi silloin tämän varajärjestelmänä.

Turussa 12.11.2014

Markku Kalliomäki
puheenjohtaja

Jarkko Koskinen
sihteeri